

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE
ORAZ HISTORIA I TERAŹNIEJSZOŚĆ

1. Na pierwszej lekcji uczniowie zostają poinformowani przez nauczyciela o wymaganiach edukacyjnych, które muszą spełnić, aby otrzymać odpowiedni stopień.

2. Ocenę semestralną nauczyciel wystawia na podstawie kryteriów oceniania podanych na początku semestru.

3. Średnia z przedmiotu nie jest średnią arytmetyczną. Średnia ważona jest jednym z ważniejszych kryteriów oceny pracy ucznia, ale ze względu na specyfikę przedmiotu, przy ocenie nauczyciel może brać pod uwagę, także takie kryteria jak aktywność, zaangażowanie, uzdolnienia czy kreatywność.

4. Oceny cząstkowe uczeń otrzymuje za:

- Wypowiedzi ustne (na określony temat, udział w dyskusji, recenzję, sprawozdanie).
- Sprawdziany różnego typu.
- Aktywny udział w zajęciach.
- Systematyczne prowadzenie zeszytu zajęciowego.
- Prace domowe.
- Udział w olimpiadach, konkursach.
- Samodzielne opracowanie i przedstawienie na lekcji zagadnienia związanego z przedmiotem nauczania.

Przy ocenie ucznia i jego postępów nauczyciel uwzględnia **wiedomości** (stopień rozumienia i zapamiętania nabytych informacji), **umiejętności** (udziału w dyskusji, wyrażania opinii, wyszukiwania i gromadzenia informacji z różnych źródeł), **aktywność i zaangażowanie** przejawiane w trakcie zajęć, **wkład pracy i rzetelność** w wykonaniu wszelkich prac pisemnych.

5. Oceny końcowe nie zawierają znaku „ plus” i „minus”. Natomiast używając tych znaków w trakcie semestru nauczyciel zaznacza aktywność lub jej brak w trakcie zajęć lub zasygnalizowania poprawności/ niepoprawności wykonania zadania domowego. (pięć znaków „plus” są podstawą do wystawienia oceny cząstkowej *bardzo dobry*, natomiast trzy znaki „minus” wystawienia oceny cząstkowej *niedostateczny*).

6. Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny śródrocznej jest zaliczenie co najmniej połowy materiału nauczania przewidzianego w programie nauczania dla danej klasy (tzn.

zaliczenie co najmniej połowy sprawdzianów przeprowadzonych w I semestrze) oraz odpowiednia średnia ważona uzyskanych ocen.

7. Liczba ocen w semestrze wynosi minimum trzy.

8. Wagi ocen:

KATEGORIA OCENY	WAGA OCENY
Pisemna praca klasowa	5
Sprawdzian	4
Kartkówka	3
Zadanie domowe	2
Odpowiedź ustna	3
Prezentacja wygłoszona	4
Prezentacja odczytana	2
Projekt	4
Konkurs	5
Dodatkowa praca konkursowa ucznia	6
Olimpiada	6
Aktywność na lekcji	2
Wypracowanie maturalne	3

9. Wskaźnik przeliczenia punktów

W ocenie sprawdzianów obowiązuje następujący wskaźnik przeliczenia punktów uzyskanych przez ucznia w pracy na oceny:

od 0% do 44% - niedostateczny

od 45% do 59% - dopuszczający

od 60% do 74% - dostateczny

od 75% do 89% - dobry

od 90% do 99% - bardzo dobry

100% – celujący

10. Ustalenie oceny śródroczna oraz końcoworocznej

Nauczyciel wystawia ocenę, która nie może być niższa niż średnia ocen cząstkowych według następującej skali:

średnia ważona		
od	do	ocena
1,00	1,89	1
1,90	2,69	2
2,70	3,69	3
3,70	4,69	4
4,70	5,29	5
5,30	6,00	6

11. Zasady oceniania prac.

Wyniki sprawdzianów powinny być podane uczniom do wiadomości w ciągu 2 tygodni od daty ich napisania, po tym terminie nauczyciel nie może wstawiać ocen niedostatecznych.

12. Zasady poprawiania ocen

Uczeń ma prawo do poprawy oceny ze sprawdzianu jeden raz w przeciągu dwóch tygodni od otrzymania wyniku. Obydwie oceny są brane pod uwagę przy wystawieniu oceny semestralnej lub rocznej. Ocena poprawiona ma wyższą wagę o 1.

13. Nieprzygotowanie do lekcji

Uczeń ma prawo trzy razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji oraz brak pracy domowej z wyjątkiem zapowiedzianych sprawdzianów.

14. Proponowane kryteria ocen:

Ocenę celującą (6) może otrzymać uczeń, który:

- ✓ którego wiedza i umiejętności w całości realizują podstawę programową. Sprawnie i samodzielnie posługuje się wiedzą i umiejętnościami określonymi w podstawie programowej,
- ✓ posiadał umiejętność samodzielnego korzystania z różnych źródeł informacji,

- ✓ samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, które są wzorowe pod względem merytorycznym, jak i językowym,
- ✓ nie boi się wypowiadać własnych, nawet kontrowersyjnych opinii i sądów, które potrafi prawidłowo, przekonująco uzasadnić,
- ✓ doskonale zna szeroką terminologię przedmiotową, swobodnie się nią posługuje,
- ✓ wykazuje doskonałą orientację w aktualnej sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej Polski oraz w sytuacji międzynarodowej.

Ocenę bardzo dobrą (5) może otrzymać uczeń, który:

- ✓ opanował w znacznym stopniu wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania,
- ✓ sprawnie, samodzielnie posługuje się różnymi źródłami wiedzy,
- ✓ rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię,
- ✓ samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, wykorzystując wiedzę zdobytą w szkole i poza nią,
- ✓ umie współpracować w grupie,
- ✓ aktywnie uczestniczy w lekcjach.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ nie opanował całego materiału określonego programem nauczania, ale nie utrudnia mu to głębszego i pełniejszego poznania wiedzy podstawowej,
- ✓ rozumie genezę, przebieg i skutki wielu zjawisk zachodzących we współczesnej Polsce i świecie,
- ✓ rozumie podstawowe reguły i procedury życia politycznego i gospodarczego,
- ✓ poprawnie posługuje się prostymi źródłami informacji,
- ✓ wykonuje samodzielnie typowe zadania polegające na ocenianiu, selekcjonowaniu, wartościowaniu, uzasadnianiu,
- ✓ umie formułować proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania,
- ✓ potrafi formułować schematyczne wypowiedzi ustne i pisemne,
- ✓ umie posługiwać się, często pod kierunkiem nauczyciela prostymi środkami dydaktycznymi wykorzystanymi na lekcji.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ ma braki w wiadomościach, nie opanował także wszystkich umiejętności przewidzianych w programie, ale nie uniemożliwia mu to dalszego poznawania treści programowych w następnych etapach edukacji,
- ✓ zadania i polecenia, które uczeń wykonuje, często przy znacznej pomocy nauczyciela, mają niewielki stopień trudności,
- ✓ zeszyt przedmiotowy prowadzi niesystematycznie, nie wykonał wszystkich prac lekcyjnych i domowych.

Ocenę niedostateczną (1) może otrzymać uczeń, który:

- ✓ nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania,
- ✓ nie potrafi, nawet przy znacznej pomocy nauczyciela, korzystać z prostych środków dydaktycznych,
- ✓ nie potrafi formułować nawet bardzo prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych ponieważ nie zna i nie rozumie podstawowej terminologii stosowanej na lekcjach,
- ✓ nie prowadzi zeszytu przedmiotowego.

DOSTOSOWANIE PRZEDMIOTOWYCH ZASAD OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE ORAZ HISTORII I TERAŹNIEJSZOŚCI DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

1. Uczniowie, którzy uzyskali opinię Poradni Psychologiczno-pedagogicznej o specjalnych potrzebach edukacyjnych (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r.) traktowani są indywidualnie i oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

2. Obowiązkiem nauczyciela jest jak najlepsze dostosowanie wymagań edukacyjnych ucznia do jego możliwości psychofizycznych i edukacyjnych.

3. Uczniowie ze stwierdzoną dysfunkcją wymagają w szczególności wzmocnienia poczucia własnej wartości, zapewnienia poczucia bezpieczeństwa oraz zwiększania motywacji do nauki.

Dostosowanie obejmuje następujące obszary:

- ⌘ warunki procesu dydaktycznego,
- ⌘ warunki dotyczące sprawdzania wiedzy i umiejętności,
- ⌘ zewnętrzną organizację nauczania.

Specyficzne trudności w uczeniu się (np. dysleksje, dysgrafia, dysortografia):

Dysgrafia:

Dostosowanie wymagań w odniesieniu do formy tekstu. W przypadku, gdy nauczyciel ma trudności w odczytaniu pracy może poprosić ucznia o przeczytanie fragmentu testu lub odpytać go ustnie z danego materiału. Warto też prosić ucznia o pisanie drukowanymi literami lub pisanie prac przy użyciu komputera. Ocenie nie podlega czytelność, estetyka prac tylko ich wartość merytoryczna.

Dysleksja:

Dostosowanie wymagań wiąże się z wydłużeniem czasu na prace pisemne na sprawdzianie

o 5-10 minut (w zależności od rodzaju pracy). Nauczyciel powinien sprawdzić czy polecenia szczególnie na sprawdzianie zostały przez ucznia dobrze zrozumiane. Zaleca się polecenia krótkie i proste. Podczas odpowiedzi ustnych nauczyciel może zadawać pytania naprowadzające lub pomocnicze. W razie potrzeby zaleca się dzielenie materiału na części. Podczas prac pisemnych ocenie nie podlegają błędy ortograficzne. Pisanie prac pisemnych może odbywać się ze słownikiem ortograficznym. Przed wezwaniem ucznia do odpowiedzi należy dać mu czas na powtórzenie materiału i skoncentrowanie się. W razie potrzeby zalecane jest wydłużenie czasu pracy na niektóre zadania oraz zwiększenie czasu na opanowanie danego słownictwa.

Uczeń z zaburzeniami funkcji słuchowo-językowych (np. słabo słyszący):

- ważne jest zapewnienie pomieszczenia z dobrą akustyką, w razie potrzeby zamknięte okna;
- posadzenie ucznia w pierwszej ławce;
- nauczyciel powinien stać blisko ucznia gdy przekazuje informację słowną;
- wydłużenie czasu na udzielenie odpowiedzi (np. w przypadku ucznia jękającego się) oraz na uczenie się nowego słownictwa;
- sprawdzanie czy uczeń dobrze zrozumiał treść polecenia, w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wskazówek;
- zwiększenie metod wykorzystujących zmysł wzroku;
- pomoce wizualne (historyjki obrazkowe, ilustracje).

Uczeń z zaburzeniami funkcji wzrokowo-przestrzennych (np. słabo widzący):

- posadzenie ucznia w pierwszej ławce, zapewnienie właściwego oświetlenia
- udostępnienie tekstów w wersji powiększonej;

- wydłużony czas na sprawdzianach i na wykonanie określonych zadań na lekcji, na opanowanie nowego materiału-materiał, który sprawia uczniowi trudność jest dzielony na mniejsze części;
- częste korzystanie z materiałów audio;
- zadawanie pytania „co widzisz?”, żeby sprawdzić czy należy pomóc uczniowi we właściwej interpretacji materiału.

Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową:

- dopasowanie stołu, krzesła do potrzeb fizycznych ucznia;
- w razie potrzeby zapewnienie asystenta (osoby, która będzie pomagała w poruszaniu się lub przemieszczaniu osobie);
- jeśli niepełnosprawność wiąże się z brakiem możliwości pisania to dostarczanie materiałów skserowanych albo w formie audiowizualnej.

Uczniowie z chorobami przewlekłymi lub uczniowie, którzy doznali sytuacji kryzysowych, traumatycznych:

- dostosowanie tempa zajęć, zadania domowe dopasowane do możliwości ucznia związanych z sytuacją zdrowotną;
- w razie potrzeby wydłużenie terminu związanego z poprawą sprawdzianów, wyznaczanie indywidualnego terminu;
- możliwość wydłużenia czasu przeznaczonego na pisanie sprawdzianu lub odpowiedź ustną;
- jeśli zajdzie taka potrzeba wolniejsze tempo pracy-udzielanie pomocy, wyjaśnień, motywowanie do pracy;
- szczególny nacisk kładzie się na wsparcie emocjonalne.

Uczniowie nadpobudliwi(np. ADHD) i zespół Aspergera:

- należy poświęcić uczniowi większą ilość uwagi
- uczyć ucznia współpracy w grupie
- wzmacniać pożądane zachowania
- zachęcać do zadawania pytań

- stosować polecenia krótkie używając zdecydowanego tonu, ważna jest konsekwencja
- wyznaczyć jasny cel i dzielić materiał na mniejsze partie
- kontrolować uwagę ucznia w celu dopasowania tempa zajęć, ważne jest urozmaicenie zadań
- pomagać uczniowi w koncentrowaniu się na wykonywaniu jednej czynności
- treści powinny być przekazywane w prostej, krótkiej formie-jasno, w zrozumiały sposób przedstawiać reguły
- eliminować należy bodźce rozpraszające z otoczenia
- u ucznia z zespołem Aspergera nie przywiązywać wagi do niewłaściwych komentarzy i nie wzbudzać swoim zachowaniem jego agresji
- wspomagać rozwój umiejętności komunikacyjnych-pojęcia abstrakcyjne przedstawiać w sposób konkretny
- pomagać w nabywaniu umiejętności uczenia się
- wykorzystywać zainteresowania ucznia, np. odnosić się do interesującej go tematyki
- używać jednoznacznego języka, wyjaśniać metafory, wyrazy wieloznaczne
- wspomagać naukę języka przez wyszukiwanie wyrazów bliskoznacznych

Uczniowie z mózgowym porażeniem dziecięcym, epilepsją:

- umożliwić z korzystanie z różnorodnych pomocy dydaktycznych-praca w małych grupach ze wsparciem kolegów
- praca na konkretach
- pomoc w dopasowaniu i odnalezieniu najlepszego sposobu uczenia się dla ucznia
- stosowanie krótkich i zrozumiałych poleceń
- angażowanie w zadaniowe czynności o charakterze praktycznym
- możliwość wydłużenia czasu na opanowanie większej ilości materiału
- umieścić ucznia w pierwszej ławce blisko tablicy
- w miarę możliwości stosować ustną formę odpowiedzi-nie oceniać graficznego aspektu prac

Wszyscy uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych powinni mieć ułatwiony oraz umożliwiony dostęp do korzystania z pomocy dydaktycznych. Należy często

sprawdzać prace domowe, aby na bieżąco eliminować błędy. W sposób szczególny trzeba zadbać

o rozwijanie zainteresowań oraz podtrzymywanie motywacji do nauki. Bardzo ważną rolę spełniają różnego rodzaju wzmocnienia pozytywne, np. zachęta, pozytywna informacja zwrotna, docenianie nawet małych sukcesów. W ocenie ucznia uwzględniany jest wysiłek

i wkład pracy ucznia, jego aktywność, zaangażowanie, systematyczność a więc stosunek do obowiązków szkolnych, a nie same efekty pracy. Przy ocenianiu prac uczniów ze specjalnymi wymaganiami ocenie nie podlegają błędy wynikające z ich deficytów. Nie karać za objawy choroby. Chronić przed przemocą ze strony grupy rówieśniczej.

Praca z uczniem zdolnym:

- należy poszerzać materiał prezentowany na zajęciach-motywować do uczestnictwa w konkursach i olimpiadach
  - informować o możliwościach zdobywania wiedzy poza szkołą
  - przydzielać uczniom zdolnym trudniejsze zadania podczas pracy grupowej, indywidualnej
  - dawać możliwość wyboru zadań i prac dodatkowych
  - przyznawać specjalne role np. lidera, asystenta, zachęcanie do pomagania słabszym uczniom (budowa autorytetu)
  - stopniowo zwiększać trudność zadań
  - kłaść nacisk na większe zastosowanie metody projektu, referatów
  - inspirować do samodzielnej pracy z fachową literaturą
  - zachęcać do uczestnictwa w wykładach, prelekcjach prowadzonych na wyższych uczelniach
  - wskazywać dostępne źródła wiedzy-uczyć twórczego myślenia, zachęcać do podejmowania inicjatyw
- tworzyć atmosferę wsparcia i akceptacji

ANEKS DO PRZEDMIOTOWYCH ZASAD OCENIANIA Z PRZEDMIOTÓW WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE I HISTORIA I TERAŹNIEJSZOŚĆ

1. Nauczyciel może sprawdzić wiedzę i umiejętności ucznia zdalnie, z wykorzystaniem dostępnych platform edukacyjnych.
2. Nauczyciel może poprosić ucznia o wyjaśnienia do wykonanej przez niego pracy.
3. Odpowiedź ustna może się odbywać za pomocą dostępnych komunikatorów, o ile zasoby techniczne ucznia i nauczyciela na to pozwalają.
4. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności uczniów może odbywać się w formach dotychczas określonych w przedmiotowych zasadach oceniania – online lub z dłuższym terminem wykonania,
z uwzględnieniem dostępnych narzędzi i technicznych zasobów ucznia.
5. Poprawa oceny może nastąpić w formie i terminie ustalonym przez nauczyciela z uczniami, z uwzględnieniem specyfiki pracy.
6. Nauczyciel oceniając ucznia bierze pod uwagę jego możliwości psychofizyczne, zaangażowanie
w proces nauczania oraz dostępne dla ucznia zasoby techniczne.
7. Niewywiązanie się ucznia z zadania skutkuje wpisaniem w dzienniku elektronicznym oceny niedostatecznej.
8. Nauczyciel może umożliwić poprawienie uczniowi oceny, o ile zaistniały okoliczności, które uniemożliwiły uczniowi zrealizowanie zadania w terminie.
9. Ze względu na pracę zdalną do PZO zostają wprowadzone nowe kategorie ocen:

KATEGORIA	WAGA
praca klasowa zdalna	4
kartkówka zdalna	3
zadanie domowe przesłane online	2
prezentacja online	2
aktywność na lekcji online	2